

Κεφ. 13 ⇒ Τέλεια και ατελής διαίρεση

☛ Να πώς κάνουμε κάθετα την ακόλουθη διαίρεση: **47 : 2 =**

Διαιρετέος, ο σπουδαίος...

Διαιρέτης, ο υπηρέτης...

Πηλίκο, αυτό που βρίσκω...

Λέω την προπαίδεια του 2.

υπόλοιπο

$$\begin{array}{r}
 47 : 2 = 23 \text{ υπόλοιπο } 1 \\
 \underline{- 4} \\
 07 \\
 \underline{- 6} \\
 1
 \end{array}$$

☛ Ένα ψηφίο έχει ο διαιρέτης, ένα ψηφίο χωρίζω και στα αριστερά του διαιρετέου, (βάζοντας έναν τόνο πάνω από το 4) και λέω:

- Το 2 στο 4 χωράει **2** φορές. Γράφω το 2 στο πηλίκο και πολλαπλασιάζω με τον διαιρέτη: $2 \times 2 = 4$.
- Το 4 το γράφω κάτω από το 4 που έχω τονίσει και αφαιρώ: $4 - 4 = 0$.
- Κατεβάζω και το δεύτερο ψηφίο, το 7 δίπλα στο 0.
- Το 2 στο 7 χωράει **3** φορές. Γράφω το 3 στο πηλίκο και πολλαπλασιάζω με τον διαιρέτη: $3 \times 2 = 6$.
- Το 6 το γράφω κάτω από το 7 και αφαιρώ: $7 - 6 = 1$ (υπόλοιπο)

A) Τέλεια διαίρεση (υπόλοιπο = 0)

$$\begin{array}{r}
 759 : 3 = 253 \\
 \underline{- 6} \\
 15 \\
 \underline{- 15} \\
 09 \\
 \underline{- 9} \\
 0
 \end{array}$$

ΔΟΚΙΜΗ ⇒ δ Χ π = Δ

- Πολλαπλασιάζω τον διαιρέτη(3) με το πηλίκο(253).
- Για να είναι σωστή η διαίρεση, πρέπει να βρω τον Διαιρετέο (759).

$$\begin{array}{r}
 253 \Rightarrow \text{πηλίκο} \\
 \times 3 \Rightarrow \text{διαιρέτης} \\
 \hline
 759 \Rightarrow \text{Διαιρετέος}
 \end{array}$$

B) Ατελής διαίρεση (υπόλοιπο > 0)

$$\begin{array}{r}
 282 : 5 = 56 \text{ υπόλοιπο } 2 \\
 \underline{- 25} \\
 32 \\
 \underline{- 30} \\
 2
 \end{array}$$

Το υπόλοιπο να είναι μικρότερο από τον διαιρέτη: **2 < 5**

ΔΟΚΙΜΗ ⇒ (δ Χ π) + υ = Δ

- Πολλαπλασιάζω τον διαιρέτη(5) με το πηλίκο(56).
- Στο γινόμενο που βρίσκω (280) προσθέτω το υπόλοιπο (2).
- Για να είναι σωστή η διαίρεση, πρέπει να βρω τον Διαιρετέο (282).

$$\begin{array}{r}
 56 \Rightarrow \text{πηλίκο} \\
 \times 5 \Rightarrow \text{διαιρέτης} \\
 \hline
 280 \\
 + 2 \Rightarrow \text{υπόλοιπο} \\
 \hline
 282 \Rightarrow \text{Διαιρετέος}
 \end{array}$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Διάβασε τα πιο πάνω παραδείγματα.

- Κάνε τις παρακάτω διαιρέσεις κάθετα στο τετράδιό σου.
- Γράψε πάνω από καθεμιά αν είναι τέλεια ή ατελής.
- Κάτω από κάθε διαίρεση κάνε κάθετα τη δοκιμή της. Πρόσεξε! Αν είναι ατελής, προσθέτεις και το υπόλοιπο.

..... διαίρεση	 διαίρεση	 διαίρεση
847 : 3 =	528 : 4 =	95 : 5 =
847 3		
ΔΟΚΙΜΗ X +	ΔΟΚΙΜΗ X	ΔΟΚΙΜΗ

..... διαίρεση	 διαίρεση	 διαίρεση
79:6=	176 : 8=	86 : 7=
ΔΟΚΙΜΗ	ΔΟΚΙΜΗ	ΔΟΚΙΜΗ

Αν δεν μπορώ να εκτυπώσω, γράφω στο τετράδιο Μαθηματικών.